

บทที่ ๓

ระเบียบวิธีในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๗ สถาบัน คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น จำนวน ๔๘๐๑๙ คน ตามสถิติในปีการศึกษา ๒๕๒๔ (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ๒๕๒๔ : ๖๔ - ๑๓๗)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดโดยคำนวณจากสูตร (อาร์ุง จันทวานิช ๒๕๒๒ : ไม่ปรากฏเลขหน้า อ้างถึงใน พิชณี เขยจรรยา ๒๕๒๔ : ๓๔)

$$n = \frac{p(1-p)}{\frac{e^2}{z^2} + \frac{p(1-p)}{N}}$$

เมื่อ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

p = อัตราส่วนของกลุ่มประชากรที่กำหนดจะสุ่ม ในที่นี้

ใช้ ๒๐% ดังนั้น ค่า $p = ๐.๒๐$

e = ค่าความผิดพลาดจากจำนวนตัวอย่าง ในที่นี้ใช้ ๕%

ดังนั้น ค่า $e = ๐.๐๕$

z = ค่าของพื้นที่ในโค้งปกติ (Normal curve) ที่ระดับ

นัยสำคัญจุดใดจุดหนึ่ง ในที่นี้คิดระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕

ดังนั้น ค่า z ในโค้งปกติ = ๑.๙๖

$N =$ จำนวนประชากร ในที่นี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๔๘,๐๑๔ คน

เมื่อแทนค่าในสูตร จะคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ ๒๔๔.๘๗ ดังนั้นจึงใช้กลุ่มตัวอย่างขนาด
๒๕๐ คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)
โดยดำเนินการดังนี้

๑. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเลือก
สถาบันที่จะไปเก็บตัวอย่าง โดยทำการจับสลากชื่อสถาบันมา $\frac{๑}{๒}$ ของจำนวนที่มีอยู่ ได้ ๓ สถาบัน
จากทั้งหมด ๗ สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จากนั้นก็เลือกคณะที่จะไปเก็บตัวอย่างจากแต่ละสถาบัน โดยทำการจับสลากชื่อคณะมา
 $\frac{๑}{๔}$ ของทั้งหมดที่มีอยู่ในแต่ละสถาบัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ ๒ คณะจากทั้งหมด ๔ คณะ คือ คณะโบราณคดี และคณะ
มัณฑนศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ ๒ คณะจากทั้งหมด ๔ คณะ คือ คณะเภสัชศาสตร์ และ
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ ๓ คณะจากทั้งหมด ๑๑ คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ

เหตุที่เลือกสุ่มสถาบันที่จะไปเก็บตัวอย่างจำนวน $\frac{๑}{๒}$ ของจำนวนที่มีอยู่และสุ่มคณะจาก
แต่ละสถาบันจำนวน $\frac{๑}{๔}$ ของจำนวนที่มีอยู่ เนื่องจากเห็นว่าจำนวนดังกล่าวเป็นสัดส่วนที่มาก
พอจะเป็นตัวแทนของสถาบันและคณะในแต่ละสถาบันได้

๒. ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อเลือก
ตัวอย่างจากสถาบันทั้ง ๓ สถาบันตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่มีอยู่จริงในแต่ละสถาบัน จากขนาด

ตัวอย่างที่กำหนดไว้ ๒๕๐ คน เมื่อคิดเป็นสัดส่วนจะได้สัดส่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร :
มหาวิทยาลัยมหิดล : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็น ๒๔๕๑ : ๕๕๔๐ : ๔๔๗๔ หรือ ๑ :
๑.๕ : ๓ และเมื่อคิดเทียบเป็นจำนวนตัวอย่างแล้วจะได้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร	๔๒.๓๗	หรือ	๔๒ คน
มหาวิทยาลัยมหิดล	๘๐.๕๐	หรือ	๘๑ คน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๑๒๗.๑๑	หรือ	๑๒๗ คน

จากนั้นเลือกตัวอย่างจากแต่ละคณะในแต่ละสถาบัน ตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่มีอยู่
ในแต่ละแห่ง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จากคณะโบราณคดี	๒๐ คน		
		รวม	๔๒ คน
คณะมีนทศิลป์	๒๒ คน		
มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จากคณะเภสัชศาสตร์	๒๔ คน		
		รวม	๘๑ คน
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี	๕๗ คน		
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์			
ได้จากคณะมนุษยศาสตร์	๑๔ คน		
คณะศึกษาศาสตร์	๔๖ คน	รวม	๑๒๗ คน
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหาร- ธุรกิจ	๖๖ คน		

๓. ใช้วิธีการลุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อเลือกนักศึกษาที่เป็น
ตัวแทนของแต่ละคณะในแต่ละสถาบันที่พบโดยไม่มีเกณฑ์ในการเลือก จนครบตามจำนวนที่กำหนด

ตัวแปรในการวิจัย

๑. ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับสื่อมวลชน แบ่งออกเป็น การเปิดรับจากวิทยุ
การเปิดรับจากโทรทัศน์ การเปิดรับจากหนังสือพิมพ์ และการเปิดรับจากนิตยสาร

๒. ตัวแปรตาม คือ ทศณคติต่อเรื่องรักร่วมเพศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากหนังสือหรือเอกสาร และดัดแปลงมาจากงานวิจัยที่มีผู้เคยทำมาแล้วในเรื่องที่ใกล้เคียงกัน แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ สถานะ เพศ อายุ ศาสนา เชื้อชาติ และภูมิลำเนา รวม ๖ ข้อ คือ ข้อ ๑ - ๖

ส่วนที่ ๒ เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อมวลชนของผู้ตอบ ทั้งหมด ๒๒ ข้อ คือ ข้อ ๑ - ๔ เกี่ยวกับการเปิดรับวิทยุ ข้อ ๖ - ๑๐ เกี่ยวกับการเปิดรับโทรทัศน์ ข้อ ๑๑ - ๑๖ เกี่ยวกับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ ข้อ ๑๗ - ๒๒ เกี่ยวกับการเปิดรับนิตยสาร

ส่วนที่ ๓ เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ตอบต่อเรื่องรกร่วมเพศ ทั้งหมด ๒๔ ข้อ เป็นสเกลวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต (Likert) ๒๔ ข้อ คือ ข้อ ๑ - ๒๔ และเป็นคำถามเปิดอีก ๓ ข้อ คือ ข้อ ๒๖ - ๒๘

ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ แล้วนำไปทดสอบ (Pretest) กับกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๔ ชุด เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสม โดยนำมาหาค่าความเชื่อมั่นในส่วนที่เกี่ยวกับทัศนคติต่อเรื่องรกร่วมเพศ ตามแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) หรือแบบของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตรดังนี้ (สุภาพ วาดเขียน ๒๕๒๕ : ๔๔ - ๔๗)

$$r_{\alpha} = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

S_i^2 = ผลรวมของความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ
 K = จำนวนข้อทั้งหมดในแบบสอบ

ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๓

สำหรับคำถามส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง อันได้แก่ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบและการเปิดรับสื่อมวลชน ผู้วิจัยได้พิจารณาเพื่อปรับปรุงถ้อยคำสำนวนให้สื่อความหมายได้ชัดเจน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง จากนักศึกษาตามคณะและสถาบันที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวนที่กำหนดไว้ โดยจะเก็บสำรองไว้คณะละ ๔ ชุด เมื่อเก็บข้อมูลมาแล้วก็นำมาลงรหัสข้อมูลเพื่อนำไปเจาะบัตรและประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS Program) เพื่อคำนวณหาค่าทางสถิติ

การกำหนดคะแนนเพื่อการวิเคราะห์

การให้คะแนนคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามในการวัดค่าตัวแปรที่ต้องการ เพื่อคำนวณค่าทางสถิตินั้นจะถือตามความหมายในคำจำกัดความเป็นเกณฑ์ ดังนี้

๑. ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร วัดจากคะแนนของความบ่อยครั้งในการ เปิดรับสื่อมวลชนกับระยะเวลาในการ เปิดรับสื่อแต่ละชนิด โดยกำหนดให้คะแนนดังนี้

๑.๑ ความบ่อยครั้งในการเปิดรับวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร

เปิดรับมากกว่า ๓ ครั้งต่อสัปดาห์	๔	คะแนน
เปิดรับ ๒-๓ ครั้งต่อสัปดาห์	๔	คะแนน
เปิดรับ ๑-๒ ครั้งต่อสัปดาห์	๓	คะแนน
เปิดรับ ๒-๓ ครั้งต่อเดือน	๒	คะแนน
เปิดรับ ๑-๒ ครั้งต่อเดือน	๑	คะแนน
ไม่ได้เปิดรับ	๐	คะแนน

๑.๒ ระยะเวลาในการเปิดรับวิทยุ และโทรทัศน์ โดยเฉลี่ยต่อครั้ง

มากกว่า ๓ ชั่วโมง	๔	คะแนน
๒ - ๓ ชั่วโมง	๔	คะแนน
๑ - ๒ ชั่วโมง	๓	คะแนน
$\frac{๑}{๒}$ - ๑ ชั่วโมง	๒	คะแนน
น้อยกว่า $\frac{๑}{๒}$ ชั่วโมง	๑	คะแนน

๑.๓ ระยะเวลาในการเปิดรับหนังสือพิมพ์และนิตยสาร โดยเฉลี่ยต่อครั้ง

มากกว่า ๖๐ นาที	๔ คะแนน
๔๕ - ๖๐ นาที	๔ คะแนน
๓๐ - ๔๕ นาที	๓ คะแนน
๑๕ - ๓๐ นาที	๒ คะแนน
น้อยกว่า ๑๕ นาที	๑ คะแนน

๒. ตัวแปรตาม คือทัศนคติของเรื่องรักร่วมเพศ กำหนดให้คะแนนดังนี้

๒.๑ ข้อความเชิงบวก (Positive)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕ คะแนน
เห็นด้วย	๔ คะแนน
ไม่แน่ใจ	๓ คะแนน
ไม่เห็นด้วย	๒ คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑ คะแนน

๒.๒ ข้อความเชิงลบ (Negative)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑ คะแนน
เห็นด้วย	๒ คะแนน
ไม่แน่ใจ	๓ คะแนน
ไม่เห็นด้วย	๔ คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕ คะแนน

จากแบบสอบถาม ข้อความวัดทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศทั้งหมด ๒๕ ข้อความ เป็น
ข้อความเชิงบวก ๑๐ ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ ๑, ๒, ๔, ๗, ๘, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔ และ
๒๕ ที่เหลือเป็นข้อความเชิงลบ จำนวน ๑๕ ข้อความ (ดูในภาคผนวก)

เมื่อหาคะแนนทัศนคติรวมของแต่ละบุคคล จะนำมาหาค่าเฉลี่ย และจัดระดับของทัศนคติ
ต่อเรื่องรักร่วมเพศ ดังนี้

ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๑ - ๒.๕๔ ถือว่ามีทัศนคติทางลบ

ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๒.๖๐ - ๓.๕๔ ถือว่ามีทัศนคติเป็นกลาง

ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๓.๖๐ - ๕ ถือว่ามีทัศนคติทางบวก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น

๑. การวิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้น ได้แก่ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง การเปิดรับสื่อมวลชน และทัศนคติต่อเรื่องรกร่วมเพศ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)
๒. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้วิธีการทางสถิติ
  - ๒.๑ การทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนผู้ที่มีทัศนคติทางบวกกับผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อเรื่องรกร่วมเพศ โดยการหาค่าไค-สแควร์ (Chi - Square)
  - ๒.๒ การหาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร กับทัศนคติต่อเรื่องรกร่วมเพศ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
๓. การวิเคราะห์ถึงลำดับความสำคัญของการเปิดรับสื่อมวลชนที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเรื่องรกร่วมเพศ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
๔. การรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับสาเหตุ ปัญหา หรือผลกระทบ และแนวทางป้องกันแก้ไขในเรื่องรกร่วมเพศ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย